

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1959. április 27. 6 óra - perc

Sok részvevő, közérdekű javaslatok, társadalmi munkavállalás az első tanácstagi beszámolókon

1959. április 27.

A novemberi választások óta az elmúlt héten tartottak Budapesten először tanácstagi beszámolót. A választók és választottak első találkozásai is igazolták, hogy a lakosság körében nagy az érdeklődés a tanácsok és a tanácstagok munkája, a kerületfejlesztési tervek iránt.

Angyalföldön például hét tanácstagi beszámoló volt, s ezeken csaknem félezen jelentek meg. A 101-es körzet tanácstagjának, Vándor Ferencnek a beszámolóján 91 választó vett részt, s több hasznos, közérdekű javaslat hangzott el. Egyebek között szót tettek a körzetbeliek, hogy a Róbert Károly köruton OFOTERT üzletet kellene létesíteni, mert az itt lakóknak egy szemüvegért is a Nyugati környékre kell elmenniük. Arra is kérték a XIII. kerületi tanácsot, hogy a közeli két italboltot mielőbb alakítsák át kisküldőglóvénnyé, vagy ha erre nincs lehetőség, szüntessék meg. Jó megoldás lenne - indítványozták - ha az egyik italbolt helyén a hiányolt optikai üzletet rendeznék be.

A XVII. kerületben Mazur Istvánné tanácstagi beszámolóján Rákócscsaba közvilágításának megjavítását és a vízvezeték kiépítését kérték a Göcsej utcai iskola környékének lakói. Felajánlották, hogy mind a vízcsövek fektetéséhez, mind a lámpaoszlopok elhelyezéséhez társadalmi munkával nyújtanak segítséget a tanácsnak.

Kispesten Lados Mihályné tanácselnök beszámolóján érdekes javaslat született: szervezze meg a tanács a népművelés társadalmi aktivistáit. A szép és hasznos munkára minden körzetben lennének vállalkozók, s ezek feladata lenne, hogy felhívják a figyelmet egy-egy ismeretterjesztő előadásra, műsoros estre, sőt szervezhetnének körzetükben színház- és mozilátogatást, stb. Az indítvánnyal a kerületi tanács népművelési osztálya a közeljövőben foglalkozik majd. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1959. április 27. 6 óra ⁰⁵ - perc

Két új korszerű fogászati kezelő készülék

1959. április 27.

A Fogorovosi Műszergyárban két új típusú, modern fogorvosi kezelőkészüléket állítottak össze. A DENTAFOM "Minor" és "Szuper" nevű berendezések sokban különböznek az eddig gyártottaktól. Motorjuk 12.000-30.000 fordulatra szabályozható. A készülékeket érzésvizsgálóval, szájtükörrel, röntgen-film átvilágítóval, nagyteljesítményű fényszóróval, s több egyéb hasznos segédeszközzel is felszerelik. Az új konstrukcióhoz fele annyi alkatrész és 75 százalékkal kevesebb szinesfém kell mint az eddigiekhez. Az üzem bemutatja a Budapesti Ipari Vásáron és a frankfurti fogászati világkongresszuson. A sorozatgyártást még az idén megkezdik, s a DENTAFOM "Szuper" készülékből ötvenet adnak exportra. /MTI/

/a mintapéldányokat

A Budapesti Ipari Vásár idején sétarepülőjáratokat indít

a MALEV

1959. április 27.

A Budapesti Ipari Vásár idején minden nap délelőtt 10 órától este 6 óráig sétarepülőjáratokat indít a MALEV. A mintegy 15 perces repülőút díja felnőtteknek 45 forint, gyermekeknek 25 forint. A sétarepülésekre a MALEV központi irodájában, az IBUSZ vásári kirendeltségénél és a városi irodájában lehet jelentkezni. /MTI/

/valamennyi

Palackozzák a Medoc Noirt az Egri Állami Pincegazdaságban

1959. április 27.

Az Egri Állami Pincegazdaság 15 év után ismét palackozza a Medoc Noirt, az egri borvidék legkedveltebb édesborát. Máris több ezer üveggel került az üzletbe az 1956-os évjáratu kitűnő minőségű, sötét vörös színű ital, amelyet ezennel rendszeresen palackoznak Egerben. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1959. április 27. 8 óra - perc

Madárvárta épül a Velencei-tó partján

1959. április 27.

A Fejér megyei tanács Idegenforgalmi Hivatalának kezdeményezésére madárvárta épül a Velencei tó partján. A tó állat- és növényvilágának tanulmányozását szolgáló madárvártaiban dr. Homonnay Mándor ornitológus vezeti majd a tudományos munkát. /MTI/

..-

Magyar sportlovakat vásárol Hollandia

1959. április 27.

Egy hollandi cég tíz magyar sportlovat vásárolt a kisbéri állami ménestől. A jó hírű sportlovaink iránti keresletre jellemző, hogy máris további husz magyar félvér vásárlására jelentették be igényüket a hollandok. /MTI/

..-

Hétszázmillió paprikapalánta kelt ki a szegedi körzetben

1959. április 27.

A szegedi paprikatermelő körzetben az elmúlt napok fagyos éjszakáin gyékény, nád és szalmatakaróval fedték az ágyásokat, s így az erősebb fagyok sem tettek kárt. Mintegy 700 millió palánta kelt ki. A palántákat májusban ültetik el összesen hater ezer holdon. /MTI/

..-

Huszonöt újabb nyilvános telefont szerelnek fel, kétszázharminc fülkét csinosítanak az idén a fővárosban

1959. április 27.

Jelenleg 1.164 nyilvános telefonállomás van a fővárosban. Az idén 25 újabb fülkét állítanak fel és az év végéig 230-at újra befestenek. /MTI/

..-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1959. április 27. 7 óra 30 perc

Az V. és VI. kerületi mérnökök messzemenően támogatják a Népfront nagyjelentőségű kezdeményezését

1959. április 27.

Az V. kerületi népfront-bizottság felkérte a kerületben lakó építészeket és gépészmérnököket, hogy társadalmi munkában készítsenek szakszerű kimutatást a kerület mintegy 800 lakóházának állapotáról, felszereléséről. A Házkezelési Igazgatóságnak, vagy más hivatalos szervnek ugyanis nincs elegendő szakembere ilyen átfogó munkához, s a felmérés évekig tartana. Így viszont a Házkezelési Igazgatóság az évi tatarozási tervet a tényleges sürgősségi sorrend szerint állíthatja össze. Az V. kerületben - a tanács segítségével - a Házkezelési Igazgatóság szakemberei, valamint a népfront kerületfejlesztési bizottságának mérnök-tagjai néhány háztömbben a napokban kezdik a próbafelméréseket, amelyeknek tapasztalatait összegezve megállapítják a végleges munkatervet. A nyolcszáz házat párosával hatvan építész és hatvan gépészmérnök vizsgálja majd meg.

A kezdeményezés Budapest legsűrűbben lakott kerületében, a VI. kerületben is visszhangra talált. Itt szintén a népfront-bizottság vette kezébe az ügyet, szorosán együttműködve a kerületi tanáccsal és a Házkezelési Igazgatósággal. A Házkezelési Igazgatóság szakemberei már összeállították azokat a kérdőíveket, amelyek alapján a házak állagának, felszerelési tárgyainak, a villany-, víz-, csatorna- és gázhálózatnak stb. állapotát felül kell vizsgálni. Megbeszélésre hívták össze a kerület mérnökeit és műszaki szakembereit. Ismertették előttük a tervet: a kerület mintegy 1.100. lakóházát önként jelentkező 300-400 mérnök és melléjük beosztott más szakember vizsgálja meg, kisebb csoportokban. Előzetes számítások szerint ilyen nagyszámú műszaki szakember három hónap alatt készülne el a hatalmas munkával.

Az értekezleten többszáz mérnök és más műszaki ember vett részt. Számos felszólaló tett javaslatot a munka végzésére, majd tömegesen irták alá a jelentkezési lapokat. Azóta is egymásután jelentkeznek a kerületi mérnökök a népfront-bizottságnál írásban, személyesen vagy telefonon és felajánlják részvételüket. A jelentkezések alapján a szakembereket házkezelési körzetenként osztják majd be csoportokba és részletesen kidolgozott tervvel kezdenek munkához. /MTI/

..-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1959. április 27. 10 óra 30 perc

Háromszárnyu frontfejtést alakítanak ki Borsodban

1959. április 27.

A borsodi szénmedence legkorszerűbb bányáuzamében, a szuhakálói II-es ékmén az év végén kezdik meg az üzemszerű termelést. Már elkészült a körülbelül nétszázméteres falazott lejtőfalra, a kétvágányú vételenköteles csillapítással. Jelenleg a csuknemkét méter vastag széntelepben készítik elő az új fejtéseket. A mintegy ötmillió tonna szénvagyon lefejlesztésére újrendszert dolgoztak ki. A Borsodban eddig szokásos egy-, illetve kétszárnyu front helyett háromszárnyu frontokat alakítanak ki. Az adottságok ugyanis olyanok, hogy a nagytömegű szén a vetők 130-130 méteres pászttakra bontják. A háromszárnyu fronttal a két vető közötti szénvesztés nélkül egyszerre fejthetik le, s így ez a fejtési mód a leggazdaságosabb. A frontfejtésekben a szállítást teljesen gépesítik. /MTI/

-o-o-o-

Csaknem négy millió forintos önköltséges csökkentést vállaltak a várpalotai bányászok

1959. április 27.

A Várpalotai Szénbányászati Tröszt üzemeiben a kongresszus tiszteletére széleskörű munkaverseny bontakozott ki. A bányászok gondosan előkészített tervük szerint jövesztik a szén, s egyre nagyobb mértékben alkalmazzák az önköltséges csökkentést eredményező korszerű munkamódszereket, eljárásokat.

A bányászok többek között vállalták, hogy az ország szénbányászati trösztjei között továbbra is megtartják első helyüket a korszerű biztosító elemek alkalmazásában. Ezekkel körülbelül egymillióháromszáz ezer forint értékű bányafeltakarítást megvalósítják. A javaslatára nagymennyiségű villamosenergia megtakarítására is sor kerül. A közismerten vizes várpalotai bányákban nélkülözhetetlen szivattyukat elsősorban az éjjeli órákban működtetik, amikor olcsóbb a villanyenergia. A gépészek és a javítóüzem dolgozói a bányagépeket és a motorokat az eddigieknél gondosabban osztják el. Szakemberek járják végig a munkahelyeket, ellenőrzik a gépek kihasználását, s ennek megfelelően átcsoportosításokat hajtanak végre.

A várpalotai bányászok vállalásainak összegzésénél kint, hogy a pártkongresszus tiszteletére ebben az évben 3,900.000 forintos önköltséges csökkentést szeretnének elérni. /MTI/

-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1959. április 27. 10 óra 30 perc

Az V. és VI. kerületi mérnökök messzemenően támogatják a Népfront nagyjelentőségű kezdeményezését

1959. április 27.

Az V. kerületi népfront-bizottság felkérte a kerületben lakó építészeket és gépészmérnököket, hogy társadalmi munkában készítsenek szakszerű kimutatást a kerület mintegy 800 lakóházának állapotáról, felszereléséről. A Házkezelési Igazgatóságnak, vagy más hivatalos szervnek ugyanis nincs elegendő szakembere ilyen átfogó munkához, s a felmérés évekig tartana. Így viszont a Házkezelési Igazgatóság az évi tatarozási tervet a tényleges sürgősségi sorrend szerint állíthatja össze. Az V. kerületben - a tanács segítségével - a Házkezelési Igazgatóság szakemberei, valamint a népfront kerületfejlesztési bizottságának mérnök-tagjai néhány háztömbben a napokban kezdik a próbafelméréseket, amelyeknek tapasztalatait összegezve megállapítják a végleges munkatervet. A nyolcszáz házat párosával hatvan építész és hatvan gépészmérnök vizsgálja majd meg.

A kezdeményezés Budapest legsűrűbben lakott kerületében, a VI. kerületben is visszhangra talált. Itt szintén a népfront-bizottság vette kezébe az ügyet, szorosán együttműködve a kerületi tanáccsal és a Házkezelési Igazgatósággal. A Házkezelési Igazgatóság szakemberei már összeállították azokat a kérdőíveket, amelyek alapján a házak állapotának, felszerelési tárgyainak, a villany-, víz-, csatorna- és gázhálózatnak stb. állapotát felül kell vizsgálni. Megbeszélésre hívták össze a kerület mérnökeit és műszaki szakembereit. Ismertették előttük a tervet: a kerület mintegy 1.100 lakóházát önként jelentkező 300-400 mérnök és melléjük beosztott más szakember vizsgálja meg, kisebb csoportokban. Előzetes számítások szerint ilyen nagyszámú műszaki szakember három hónap alatt készülne el a hatalmas munkával.

Az értekezleten többszáz mérnök és más műszaki ember vett részt. Számos felszólaló tett javaslatot a munka végzésére, majd tömegesen irták alá a jelentkezési lapokat. Azóta is egymásután jelentkeznek a kerületi mérnökök a népfront-bizottságnál írásban, személyesen vagy telefonon és felajánlják részvételüket. A jelentkezések alapján a szakembereket házkezelési körzetenként osztják majd be csoportokba és részletesen kidolgozott tervvel kezdenek munkához. /MTI/

..-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1959. április 27. 10 óra 30 perc

Háromszárnyu frontfejtést alakítanak ki Borsodban

1959. április 27.

A borsodi szénmedence legkorszerűbb bányájában, a szuhakálói II-es árnán az év végén kezdik meg az üzemszerűt felmérést. Már elkészült a körülbelül nétszázméteres felazott lejtőfalra, a kétvágányú vetelenköteles csillepályával. Jelenleg a csillmen két méter vastag széntelepben készítik elő az új fejtéseket. A mintegy ötmillió tonna szénvagyon lefejtésére új rendszert dolgoztak ki. A Borsodban eddig szokásos egy-, illetve kétszárnyu front helyett háromszárnyu frontokat alakítanak ki. Az adottságon ugyanis olyanok, hogy a nagytömegű széntet a vetők 160-180 méteres pásztkra bontják. A háromszárnyu fronttal a két vető közötti széntet veszteség nélkül egyszerre fejthetik le, s így ez a fejtési mód a leggazdaságosabb. A frontfejtésekben a szállítást teljesen gépesítik. /MTI/

-o-o-o-

Csaknem négymillió forintos önköltségesökkentést vállaltak a várpalotai bányászok

1959. április 27.

A Várpalotai Szénbányászati Tröszt üzemeiben a kongresszus tiszteletére széleskörű munkaverseny bontakozott ki. A bányászok gondosan előkészített tervük szerint jövesztik a széntet, s egyre nagyobb mértékben alkalmazzák az önköltségesökkentést eredményező korszerű munkamódszereket, eljárásokat.

A bányászok többek között vállalták, hogy az ország szénbányászati trösztjei között továbbra is megtartják első helyüket a korszerű biztosító elemek alkalmazásában. Ezekkel körülbelül egymillióháromszáz ezer forint értékű bányafűtő takerítanek meg. A műszaki vezető javaslatára nagymennyiségű villamosenergia megtakarítására is sor kerül. A közismerten vizes várpalotai bányákban nélkülözhetetlen szivattyukat elsősorban az éjjeli órákban működtetik, amikor olcsóbb a villanyenergia. A gépészek és a javítóüzem dolgozói a banyagépeket és a motorokat az eddiginél gondosabban osztják el. Szakemberek járják végig a munkahelyeket, ellenőrzik a gépek kinasznalását, s ennek megfelelően átcsoportosításokat hajtanak végre.

A várpalotai bányászok vállalásainak összegzésénél kintunt, hogy a pártkongresszus tiszteletére ebben az évben 3.900.000 forintos önköltségesökkentést szeretnének elérni. /MTI/

-o-o-o-

B 6. kiadás 1959. április 27. 10 óra 5 perc

Az idén kétszáz ózdi kohász épít saját házat

1959. április 27.

Az Ózdi Kohászati Üzemek dolgozói közül 1956 óta négyszáznyolcvanan építettek saját erőből, vagy OIP kölcsön segítségével családi házat. Az idén újabb kétszáz kohászati dolgozó jut saját otthonhoz. Az építkezéseket a gyár eddig is segítette építőanyagokkal és fuvarral, az idén azonban, a nagyüzemi partbizottság kezdeményezésére, az eddiginél jobban megszervezik az építkezések támogatását. Az anyagok elosztására öttáru bizottságot alakítottak, amely hetenként bírálja el a jelentkezők kérelmeit. Havonta a jelentős mennyiségű slakköveket, tetőlemezeket és faanyagot kívül tizenöt ezer-tizenhatezer, bontásból származó, olcsó samott téglát juttatnak a dolgozóknak. Az újabb jelentkezőknek Ózdi harmadik körületében juttatnak telket. /MTI/

-o-o-o-

Tizenegyezer tonna acélt gyártottak terven felül - a selejt csökkentésénél azonban nem érték meg a kívánt szintet a dícsogyéri martinások

1959. április 27.

A Lenin kohászati acélművénél dolgozói a parthatalározat megjelentése után vállalták, hogy a gazdaságos termelés fokozásán kívül ebben az évben harmincharom ezer tonna acélt gyártanak terven felül. A jó műszaki előkészítés és a verseny segítségével az üzem dolgozói az év elejétől korábban tizenegyezer tonna acélt készítettek elírásukon felül - zömét, több mint nyolcezer tonnát, a kongresszus verseny kezdete óta.

A mennyiségi termelésben elért kiemelkedő teljesítményen kívül minden eddiginél jobb eredményt értek el a termelékenység növelésében és jelentősen csökkentették az anyagfelhasználást is. Az eredmény értékét azonban rontja, hogy az acél selejtjének csökkentésénél nem érték el a kívánt szintet. Ezért most, a minőség javítására irányítják a figyelmet. A feladat megoldására a kazánlemez- és tengelyacélnál alkalmi sokkal kísérleteznek, a szakadásból eredő selejt csökkentésére pedig fokozzák az első öntések számát. A Martin öntésesárkokban külön technikus ügyel az előírt technológiák pontos megtartására. Ezenkívül több műszaki intézkedés bevezetésére is sor kerül. /MTI/

-o-o-o-

10 20

B 7. kiadás 1959. április 27. 10 óra 40 perc

Sokszáz régebben érettségizett munkás- és paraszt-fiatal tanul az egyetemi felvételi vizsgákra előkészítő tanfolyamokon

1959. április 27.

A művelődésügyi miniszter rendelete lehetővé teszi, hogy az egyetemek, a főiskolák és az akadémiák nappali tagozatain mind nagyobb számban tanuljanak munkás- és parasztszármazású fiatalok, érettségi után egy vagy több évet a termelő munkában töltött dolgozók. A rendelet értelmében a továbbtanulásra jelentkezők számára valomennyi egyetem, főiskola, akadémia - a művelődési főiskolákat és a Testnevelési Főiskolát kivéve - felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamokat szervezett. Ezeket a tanfolyamokat azokban a városokban és ipari központokban, - például Sztálinvárosban, Győrött, Bekéscsabán, stb. - is megszervezték, ahol nincs egyetem. A régebben érettségizettek - közöttük sok munkás-parasztszármazású fiatal - nagy számban élnek a lehetőséggel, szorgalmasan tanulnak a különböző szakokra előkészítő tanfolyamokon, hogy a felvételi vizsgán jól megállják helyüket.

Borsod megyében csaknem kétszázan jelentkeztek egyetemi előkészítő tanfolyamra. A miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem tanfolyamán 110-en vesznek részt. Nagy részük munkás-, vagy parasztszármazású. A Lenin Kohászati Művek, a dícsogyéri gépgyárak, a Kizincbárcikai Üzemek és a szénbányák dolgozói szorgalmasan látogatják az előadásokat, a többségük a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen akar tanulni. A miskolci városi tanács művelődésügyi osztálya által szervezett tanfolyamon pedig mintegy nyolcvan hallgató készül, főként jogi, orvosi, gyógyszerész pályára.

Debrecenben a Kossuth Lajos Tudományegyetemre és az Orvostudományi Egyetemre jelentkezett, régebben érettségizetteknek három előkészítő tanfolyamot szerveztek. A hallgatók szárában ott vannak a Járműjavító, a Gyógyszergyár, a Gördülő Csapágygyár, az Orvosi Műszergyár, a Ruhagyár, a különböző hivatalok, intézmények dolgozói. Legtöbben, 77-en a Kossuth Lajos Tudományegyetem természettudományi karának tanfolyamára jelentkeztek. A bölcsészettudományi kar tanfolyamának 18 hallgatója van.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK
B. 9. kiadás 1959. április 27. 10 óra 40 perc

/Sokszáz régebben...folyt.,

A szegedi két előkészítő tanfolyamon, hetven fiatal üzemi, vállalati dolgozó vesz részt. Nappali tagozaton tanulnak majd részben a Szegedi Tudományegyetemen, részben műszaki, vagy közgazdasági egyetemen. A természettudományi karon matematikai, fizikai előadások és rajzgyakorlatokat tartanak részükre, a Ságvári Endre gimnáziumban pedig történelmi ismereteiket újítják fel.

A Veszprém megyei vegyipari üzemekből több technikus jelentkezett a veszprémi Vegyipari Egyetemre. Az előkészítő tanfolyamnak számos olyan résztvevője is van, akik más egyetem levelező és esti tagozatán szándékoznak továbbtanulni.

A sztálinvárosi üzemek dolgozói közül eddig 15-en jelentkeztek egyetemi felvételre előkészítő tanfolyamra. Többségük műszaki egyetemen akar tanulni. A sztálinvárosi általános gimnáziumban már megkezdték előkészítésüket matematikából.

Békés megyében harmaré, régebben érettségizett dolgozó-fiatall jár az előkészítő tanfolyamra. A Békéscsabai Forgácsoló Szerszámgyárból öt, az előző évben érettségizett vasutasergályos és szerszámlakatos jelentkezett egyetemre. A hallgatójelöltökkel a békéscsabai Rozsa Ferenc általános gimnázium tanárai hetenként kétszer, az esti órákban foglalkoznak.

Győrött 65 hallgatója van a tanfolyamnak. A legtöbben 51-en - műszaki egyetemre jelentkeztek. Az orvosi egyetemre pályázó 22 jelentkező közül 17-en eddig gyári munkások voltak. Nagy az érdeklődés a jogi kar iránt is.

Budapeston, a Marx Károly közgazdaságtudományi Egyetemen indított előkészítő tanfolyamon 18 csoportban több mint háromszázan elevenítik fel korábbi ismereteiket, hogy megállják helyüket a felvételi vizsgán. Többségük levelező tagozatra készül.

A Budapesti Műszaki Egyetem gépész-, vegyész- és villamosmérnöki karának tanfolyamain mintegy 500 hallgatót készítenek elő 18-20-as csoportokban. Négyezerötven, ugyancsak erre az egyetemre jelentkezett, régebben érettségizett részére pedig a XI. kerületi József Attila gimnáziumban szervezett tanfolyamot a fővárosi tanács oktatási osztálya. A Csepel Vas- és Fémművek-ből 57 munkásfiatal, a GANZ-MÁVAG-gyárból pedig 23 vesz részt a műszaki egyetemi felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamon. A Budapesti Műszaki Egyetemre jelentkezetteknek több mint fele levelező, kisebb része nappali tagozatra kérte felvételét.

-o-o-o-

/MTI/

10 30

MTI BELFÖLDI HIREK
B. 9. kiadás 1959. április 27. 11 óra 05 perc

Országsszerte a munkás-paraszt szövetség jegyében ünneplik május 1-ét - Saját zászlajuk alatt vonulnak fel a termelőszövetkezeti gazdaságok dolgozói

1959. április 27.

Az ország minden városában és községében műsorokkal, ünnepi eseményekkel készülnek május elsejére. A munkásszövetség hagyományos nagy napját országsszerte a munkás-paraszt szövetség jegyében ünneplik meg.

Borsod megyében a legkisebb faluban is elkészült már az ünnepi program. Május 1. előestéjén a gyárak, üzemek és bányák dolgozói kisgyűléseken emlékeznek meg a munkásság összefogásának jelentőségéről. A HÍSZ-szervezetek több helyen örömtűzeket gyűjtanak és fátylas felvonulásokat rendeznek.

Miskolcon reggel zenés ébresztés közönlíti a lakosságot, majd a város főbb utvonalein megindul az ünnepi menet a Béke térre, ahol nagygyűlést tartanak. A felvonulók között ott lesznek a városot övező állami gazdaságok, termelőszövetkezetek küldöttségei és a megye egyéni dolgozó parasztságának képviselői is. A Hazafias Népfrent-bizottságok a megyében mintegy 50 munkás-paraszt találkozókat rendeznek, ahol az üzemek dolgozói és a paraszti lakosság együtt szórakozik a vidám műsorokon és sportjátékokon.

Baranya megyében is számos találkozó tartanak a munkás-paraszt szövetség jegyében. Többek között Komlón lesznek munkás-paraszt találkozók, anóva a Béta-ármái bányászok meghívására a mekényesi, a szénelőkészítő üzem dolgozóinak meghívására pedig a nagyhajmási termelőszövetkezet tagjaiba látogat el. A falusi küldöttségek résztvesznek a Baranyai ünnepi hetek megnyitóján is.

A többnemzetiségű Mohács-on magyar, német, sokie és román lakosok találkozója lesz a május elsejei ünnep. A művelődési ház vidám estjén a város valamennyi kulturális csoportja bemutatkozik, köztük a csekszem félszáz tagú cigányegyüttes is, amely arafészeli lakodalom című, négyfelvonásos népijátékkal és táncokkal szórakoztatja a nézőket.

/folyt.köv./

10 55

MTI BELFÖLDI HIREK
B 10. kiadás 1959. április 27. 11 óra 10 perc

/Országszerte...folyt./

Fécszett az üzemekben és a bányavidéken összesen mintegy 70.000 dolgozó vesz majd részt a felvonuláson és az ünnepeken. A menet élén száz népviseletbe öltözött baranyai ifjú és leány halad majd.

Csongrád megyében tiszaparti és marosmenti ünnepek, munkás-paraszt találkozók, a fiatalok felvonulási színesítik a nagy ünnepet. Több helyen vidém majálison vesznek részt a dolgozók. A megye községeiben mintegy 50 színjátszó csoport adja elő a Tanácsköztársaság eseményeit idéző műsorát. Az ünnep másnapján Makón hét kórus részvételével megrendezik a Csongrád megyei munkás-paraszt dalosok találkozóját. Megszólaltatják többek között a magyar és szovjet dalszerzők régi és újabb munkás-indulóit is.

Szolnok megye termelősövetkezeti városaiban az idei május elseje lesz az első alkalom, amikor a dolgozóparasztok együttesen, a közös gazdaságok zászlaja alatt vonulnak fel az ünnepi menetben. Turkevény, Marcagon, Kisujszálláson és Fegyverneken a felvonulások után színes majálisokat, tréfas játékokat és szórakoztató sportműsorokat rendeznek, a tiszaparti községek fiataljai az idén is megrendezik hagyományos lampionos vizikarneváljukat. Marcagon és Jászberényben tábor tüzeket gyújtanak a munkásünnep tiszteletére.

Vas megye városiban és községeiben egésznapos kulturális és sportműsorok lesznek. Szombathelyen kiállítás nyílik a történelmi nevezetességű város multjáról és fejlődéséről. Sárváron május 1-én reggelig tartó balon szórakoznak a fiatalok. A vasvári járás dolgozóinhoz zalaegerszegi küldöttség látogat el baráti találkozóra.

Nagykanizsán a májusi ünnepek jelentős eseménye lesz annak a vasúti hídnak a felavatása, amely a város két részét köti majd össze. A város főterén ünnepélyesen leleplezik az ellenforradalom alatt lerombolt, s most újjáépített szovjet hísi emlékművet. /MTI/

-o-o-o-

10 55

MTI BELFÖLDI HIREK
B 11. kiadás 1959. április 27. 11 óra 10 perc

Pályázatot irtak ki a budapest-gráci főutvonal veszprémi szakaszának átépítésére

1959. április 27.

A budapest-gráci főutvonal veszprémi szakaszán az éles kanyarok és a meredek lejtők miatt igen veszélyes a közlekedés, ezért a városba vezető főutvonalat új nyomvonalra kell áthelyezni. A kijelölt új nyomvonal egyik oldalán jelenleg piac tér, a másikon régi, szétszórtan épült, elavult földszintes lakónházak vannak. Lebontásukra már régen gondol a tanács és a piac helyén reprezentatív felvonulási tér, a lakóépületek helyén korszerű lakótelep építését tervezi.

A három, régen vajdó városrendezési kérdés megoldására pályázatot irt ki az Építésiügyi Minisztérium város- és községrendezési főosztálya, valamint a veszprémi tanács. A két hatóság a szokásostól eltérő módon hirdette meg a pályázatot. Nem határozták meg előre az egyes díjak összegét, hanem kimondták, hogy legalább kilenc jó pályamunka beérkezése esetén 70.000 forintot osztanak szét a legjobbak között, még pedig az értékkülönbségek szerint.

A pályázati kiírás 1959. április 27-től vehető át az Építésiügyi Minisztérium város- és községrendezési főosztályán /Budapest V. Kossuth Lajos tér 4.V. emelet 53./ A beadás határideje 1959. július 27. /MTI/

-o-o-o-

Az idén három zöldborsószedőgépet állít munkába a Nagykőrösi Konzervgyár

1959. április 27.

A Nagykőrösi Konzervgyár gazdaságában az idén három zöldborsószedőgépet állítanak munkába. Ezek segítségével lényegesen meggyorsul a szedés, amelynek költségét az eddigi kilónkénti csaknem egy forintról öt fillére csökkentik. A gépeket kölcsönadják azoknak a termelősövetkezeteknek is, amelyek nagyobb mennyiségű zöldborsó termésére kötötték szerződést a gyárral. /MTI/

-o-o-o-

"Javaslat-könyvet" vezetnek be a Dunai Vasmű üzemében

1959. április 27.

A Dunai Vasmű műszaki vezetőinek legutóbbi tanácskozásán megbeszélték a kongresszusi verseny eddigi tapasztalatait. A verseny sikere érdekében elhatározták, hogy minden üzemben bevezetik a dolgozók "javaslat-könyvét". A műszaki vezetők a bejegyezett javaslatokra nyolc napon belül választ adnak, a helyes javaslatokat pedig szonnal be kell vezetniük. /MTI/

-o-o-o-

11-

MTI BELFÖLDI HIREK
B 12. kiadás 1959. április 27. 11 óra 50 perc

Megvédték a fagytól a korán kiültetett paradicsomot az állami gazdasági kertészetekben

1959. április 27.

Az idén négy állami gazdasági kertészetben, Takszonyban, Bodakajtoron, Balatonujhelyen és Környén vállalkoztak a paradicsom korei szabadföldi termesztésére. A palánták kiültetését már április 16-án megkezdték és mire a fagyvillám elérte hazánkat, 20 hold területen volt kint a paradicsom palánta a nagyüzemi kertészetekben. A fagy ellen a palánták leföldelésével védekeztek és ez a módszer teljes sikert hozott. A veszély elmúltával, amikor újra kiszabadították a palántákat a földből, semmi károsodást nem tapasztaltak. A paradicsom korei palántázását most folytatják és még ebben a hónapban csaknem 600 holdon ültetik el a paradicsom palántákat. A Takszonyi Állami Gazdaságban a földlabdás paradicsompalánta ültetéséhez gépet használnak. Az ültetőgép teljesítménye napi három hold. /MTI/

-o-o-o-

Soronkívül kapják a faanyagot az ERDÉRT és TÚZEP telepeken a termelőszövetkezetek

1959. április 27.

Az Erdőgazdasági és Faipari Termékekért Értékesítő Vállalat tervet dolgozott ki a termelőszövetkezetek faigényeinek kielégítésére. A faanyag-ellátást saját telepeiken és a TÚZEP telepeken úgy kívánják megszervezni, hogy soronkívüli fakitermelésre ne legyen szükség. A telephelyeken a termelőszövetkezetek ügyével külön szakember foglalkozik, s a faanyagot soronkívül adják ki a közös gazdaságoknak. A szövetkezeti építkezésekhez igényelt faanyagot természetesen figyelembe veszik a mértre és a minőségre vonatkozó igényeket. Az ERDÉRT Vállalat telepei kapcsolatban építenek ki a községi tanácsokkal és a termelőszövetkezetekkel, s nemcsak a szükséges faanyagot biztosítják, hanem az építkezési termelőszövetkezeteket műszaki tanácsadással is segítik. /MTI/

-o-o-o-

11/40

MTI BELFÖLDI HIREK
B 13. kiadás 1959. április 27. 11 óra 50 perc

Közvetlen együttműködés jött létre magyar és szovjet kutatóintézetek, gyárak között

1959. április 27.

A Magyar-Szovjet Műszaki-Tudományos Együttműködési Bizottság kezdeményezésére két év óta 45 szovjet és magyar kutatóintézet között jött létre közvetlen együttműködés. Harmincnégy közös munkatervet már jóvá is hagytak a bizottság utóbbi ülészekein, hét munkaterv jóváhagyását a legközelebbi ülészen kérik.

-o-o-o-

Az együttműködés legjobb módszereit most próbálják kialakítani, de eredményeit már tapasztalja csaknem valamennyi résztvevő intézetünk. A kibernetikai Kutató Intézet például dokumentációkat, elkatrész-mintákat kapott az M-3-as típusú számológépet nyújtanak majd az intézet munkájához. Bőripari Kutató Intézet számára a cipő minőségét vizsgáló különféle készülékeket küldtek. A budapesti Textilipari Kutató Intézet az utóbbi időben átadta a szovjet társintézetnek a szintetikus szálak pamutipari feldolgozásának technológiáját. Az intézetek összehangolják munkatervüket, megismertetik egymással egy-egy kutatás eredményeit, kiadványokat, műszereket cserélnek.

Az üzemek együttműködése most van kialakulóban. Öt magyar és öt szovjet gyár vesz részt ebben. A közös munka terveit most készítik. A Klement Gottwald Villamosági Gyár a leningrádi Elektroszilo-gyárral kötött szerződést. A magyar gyár hét műszaki eljárás dokumentációját adta át a szovjet társüzemnek, amelytől megkapta az egyik új típusú turbogenerator rajzait és több munkafolyamat technológiáját. Szovjet szakemberek jártak a budapesti gyárban, a magyar szakemberek pedig Leningrádban voltak tanulmányuton. A TRANSVILL a leningrádi Elektroapparat-gyárral, az Egyesült Izzó a moszkvai Elektrolámpa-gyárral, a Kábel- és Sodronykötél Gyár a szintén Moszkvában működő Moszkakábel-gyárral cseréli ki tapasztalatait. /MTI/

-o-o-o-

Munkaegységenként 3 forint házsági segélyt kapnak a simasági termelőszövetkezet fiataljai

Via Ká/TM Szab Ká
1959. április 27.
A Vas megyei Simaság február elején alakult szövetkezeti közösségé. Az itteni termelőszövetkezetben több mint ötven 16-24 év közötti fiatal dolgozik, akik a közös gazdaságban látják jövőjüket. A szövetkezet vezetői jó munkalehetőséget teremtettek a fiataloknak, s újabban házsági segélyt is folyósítanak a férjhezmenők illetve nősülők ifjújainak. Egy-egy munkaegységre 3 forint házsági segélyt fizetnek. Legutóbb Gáspár Mária, 540 forint házsági segélyt vett fel. /MTI/

-o-o-o-

11/40

MTI BELFÖLDI HIREK
B. 14. kiadás 1959. április 27. 13. óra 20perc

Szolnok megye termelészövetkezeteinek versenye a többtermésért

1959. április 27.

Az ország legnagyobb szövetkezeti gazdaságának, a csaknem tízezer holdas turkevei Vörös Csillag Tsz felhívására széleskörű többtermelési mozgalom bontakozik ki Szolnok megyében. A régi termelészövetkezetek, s az új szövetkezeteknek is mintegy fele célul tűzte ki, hogy gabonából és kapásnövényekből 15-20 százalékkal magasabb termést érnek el, mint az elmúlt évek átlaga. Különösen a kukoricatermesztés iránt mutatkozik nagy érdeklődés. A tiszaföldvári Lenin Tsz-ben 600 holdon vetnek hibridkukoricát és még a háztáji földekbe is minőségi mag kerül. A Szabad Föld Tsz 200 holdat ültet be hibridkukoricával. Ötletesen olcsótták meg az új belépők földjein is a nagyüzemi termelést: addig, amíg a táblákat nem rendezik, egy átlásban csak egy növény-féleséget vetnek. Ez a módszer lehetőséget nyújt a gépek alkalmazására.

A turkevei Vörös Csillag Tsz, a verseny kezdeményezője közismerten sikeres földjein cukorrépából is túl kívánja szárnyalni az eddigi hozamok t. Jö talajelőkészítéssel, gépi növényápolással, műtrágyázással holdenként 40 mázsával emelik a termést. A karcagi közös gazdaságok silókukoricatermesztési színvonalát emelik. A múlt évi terület csaknem négyszeresén, 1.500 holdon vetették el a magot, nagyobb részben négyzetesen, fészkes módszerrel. /MTI/

-o-o-o-

Nyolc millió forint többletgyerességet vállalnak a Nyírség állami gazdaságai a kongresszusi versenyben

1959. április 27.

Szabolcs-Szatmár megye állami gazdaságai az elmúlt esztendőben megteremtették az alapját a belterjes gazdálkodásnak, s így korszerű vetélforgó rendszerekkel minden növényfélésegnél magasabb terméseket érhetnek el. A kongresszusi versenyben a gazdaságok valamennyi dolgozója megtette már felajánlását, s ezek összegezése után kitünt, hogy a Szabolcs-Szatmár megyei állami gazdaságok az évben több mint nyolc millió forint többletgyerességet kívánnak elérni. A nyírségi rész kilenc állami gazdaságra csak a gyümölcsstermesztésből 2.200.000 forint többletgyerességre számít. A Balkányi állami gazdaságban a növénytermesztőbrigádok 1.300.000, az állattenyésztők 210.000, az anyaggazdálkodók 543.000, a gépjavítók pedig 38.000 forint többtermésre, illetve megtakarításra tettek ígéretet. /MTI/

-o-o-o-

13-

15. MTI BELFÖLDI HIREK
B. . kiadás 1959. április 27. 13 óra 30 perc
Időjárásjelentés

1959. április 27.

A Meteorológiai Intézet jelenti 1959. április 27-én, hétfőn déli 13 órakor:

Többhelyen eső

„elot-Európában még mindig derült, száraz az időjárás. A zavartalan sugárzási viszonyoknak megfelelően hideg éjszakák és enyhe nappalok változtatják egymást. Európa nyugati fele azonban a Brit-szigetek felett elhelyezkedő középponti ciklon uralkalma alá került és ennek következtében esapadékos, változékony lett ott az idő. A ma reggeli jelentések szerint a hűvösebb tengeri légtömegek első hullama már Németország, Csehszlovákia, Ausztria és Svájc területén okoz esőket. Hazánkban vasárnap száraz, napsütéses volt az idő. A hőmérséklet (ápr. közben 15-20 fokig emelkedett és ma hajnalra is csak 3-8 fokig hült le a levegő.

Budapeston vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 11,4 fok volt, a sokévi átlagnál 2,0 fokkal alacsonyabb. Budapeston hétfőn 12 órakor a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszmitott lényomás 763 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. Várható időjárás kedd estig: élénk délkeleti, majd fokozatosan délnyugatra forduló szél. Tulnyomóan felhős idő, többhelyen esővel, elsősorban nyugaton néhány helyen ziv. tarral. Enyhe éjszaka.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 8-11, északnyugaton 5-8, fok, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 17-20 fok között.

Távolabbi kilátások: felhős idő, a Dunántulon esővel.

A mai dunai vízállás: 365 centiméter. /MTI/

13²⁰

B.16.kiadás 1959. április 27. 14 óra 05 perc

Újzombor az első hazai gyártmányú automata fröccsöntőgép mintapéldánya

1959. április 27.

Műanyagtárgyak előállítására hazánkban először a DIMÁVAG-ban készítettek automata fröccsöntő gépet. A mintapéldányt a Szigetvári Műszaki Vállalatnál állították munkába. Az olajnyomással, automatikus adagolással működő gép száznyolcvan négyzetcentiméter felületű műanyagtárgyak készítésére alkalmas. A gép kezeléséhez egy ember szükséges, óránként százhusz műanyagtárgyat készít. A gép működését a DIMÁVAG mérnökei figyelemmel kísérik és a tapasztalatokat a szériagyártásnál felhasználják. /MTI/
/öt deka súly

Tízezer tonna cement és ezer tonna mészkő a termelészövetkezettek tervén felül

1959. április 27.

A Hejőcsabai Cementgyár dolgozói elhatározták, hogy a második és a harmadik negyedévben tervén felül tízezer tonna cementet és ezer tonna mészkő juttatnak a közös gazdaságoknak. /MTI/

Újból szálloda lesz a kaposvári egykori Korona Szálló

1959. április 27.

Kaposvár tanácsa úgy határozott, hogy az egykori Korona Szálló épületét visszaadja a vendéglátóipari vállalatnak. Átalakítását már a nyáron megkezdik. Az épületben a tervek szerint hetven szobát rendeznek be. /MTI/

B.17.kiadás 1959. április 27. 11 óra 10 perc

Protestáns egyházi vezetők eskütétele

1959. április 27.

Hétfőn délben ünnepélyesen esküt tettek azok a protestáns egyházi vezetők, akik új kinevezésük, illetve állami elismerésük óta még nem tettek esküt a Népköztársaság Alkotmányára.

Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke előtt az Elnöki Tanács 1957. évi 22. számú törvényerejű rendelethez értelmében esküt tett dr. Bartha Tibor, a Tisztantúli Református Egyházkerület püspöke, dr. Darányi Lajos, a Tiszáninneni Református Egyházkerület püspöke, Szamosközi István, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke, dr. Esze Tamás, a Dunamelléki Református Egyházkerület főgondnoka, dr. Dienes István, a Tiszáninneni Református Egyházkerület főgondnoka, Káldi Zoltán, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspöke, Fekete Zoltán, az Északi Evangélikus Egyházkerület felügyelője.

Az ünnepélyes eskütételnél az Országházban jelen volt Keresztény István, az Elnöki Tanács titkára, Benke Valéria művelődésügyi miniszter, Horváth János, az Egyházügyi Hivatal elnöke.

Jelen volt az eskütételnél számos egyházi vezető, köztük Győri Elemér, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke és dr. Vető Lajos, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke.

Az eskütétel után Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke ünnepélyesen elbeszélgetett a megjelentekkel. /MTI/

Hat koncertet ad hazánkban a moszkvai rádió szimfonikus zenekara - Sajtófogadás a Kulturalis Társaságok Intézetében

1959. április 27.

A moszkvai össz-szövetségi rádió nagy szimfonikus zenekarának képviselői hétfőn délelőtt a Kulturalis Társaságok Intézetében sajtófogadásra ismertették a zenekar tevékenységét, magyarországi programját, a szovjet zene némely jellemző vonását. A sajtófogadásra megjelent Némety Béla rendkívüli nagykövető és meghatalmazott miniszter, a Külügyminisztérium osztályvezetője, Dénes László, a KKI alelnöke, Rózsa Irén az Intézet főtitkára, a Művelődésügyi Minisztérium és a magyar zenei élet képviselői is. Ott volt B.V. Gorbacsev, a Szovjetunió magyarországi nagykövetségének első titkára és a nagykövetség több más munkatársa.

/folyt.köv./

B.18.kiadás 1959. április 27. 14 óra 30 perc

/Hat koncertet ad...1.folyt./

A kedves vendégeket Péncs Leo, a KKI alelnöke üdvözölte, majd átadta a szót Alekszandr Gauknak, a zenekar vezető karmesterének. Alekszandr Gauk elmondotta, hogy idestova 30 éves a zenekar, amely elcsinte kisebb létszámú volt és csak a rádiódásokat szolgált, majd egyre nőtt és ma már igen fontos szerepe van a Szovjetunió zenei életében. A 114 tagú zenekar, a leningrádi filharmónia és az állami össz-szövetségi zenekar mellett, ma a Szovjetunió egyik legjelentősebb ilyen együttese. Opera-repertoárjuk igen gazdag, s műsorukon szerepel az egész orosz klasszikus szimfonikus zene, a nyugateurópai klasszikusok számos alkotása és külön figyelmet fordítanak a mai szovjet zeneművekre. Toscanini és Furtwängler kivételével, akik nem jártak a Szovjetunióban, a világ minden jelentős karmestere vezényelte már az együttest. A zenei plénumokon rendszeresen adnak koncerteket az új művekből, így legutóbb decemberben az össz-szövetségi plénumon. Januárban Leningrádban rendezte meg az OSZSOSZK nagy zenei tanácskozását, s mindkét alkalommal több fiatal zeneszerző műveit mutatták be és vitatták meg.

A zenekar ma többnyire nyilvános hangversenyeket ad, s a rádiót műhelynek tekinti, ahol elsősorban az új művek bemutását készíti elő. Műsorukon a magyar zeneszerzők alkotásai közül Liszt, Bartók, és Kodály művei, valamint különböző operett-részletek szerepelnek. Az együttes a Szovjetunió számos városában adott már koncerteket, s első külföldi utjuk Magyarországra vezetett. Hazánkban hat koncerten lépnek a nagyközönség elé, két hangversenyt adnak Budapesten, egyet-egyét pedig Pécsen, Szegeden, Sopronban és Győrött. Emellett szeretnék felkeresni egyik nagyüzemünket is. Budapestről csehszlovákiába mennek, ahol résztvesznek a Prágai Tavasz zenei eseményein és tíz koncertet adnak.

A zenekar képviselői elmondották, hogy igen fontos feladatuknak tekintik a szimfonikus zene megismertetését és megkedveltetését a szélesebb tömegekkel. Fellépnek gyárakban, szabadtéri színpadokon, s például a moszkvai, V.I. Leninről elnevezett gyár dolgozóival rendkívül szoros kapcsolatot teremtettek. Rendszeresen adnak náluk hangversenyeket, s egyenként foglalkoznak a gyár zenét tanuló dolgozóival.

Arvid Janszonsz, a leningrádi Filharmónia karmestere a sajtófogadáson elmondotta, hogy a városnak igen élénk a zenei élete. Ő maga 1952 óta munkálkodik együtt ezzel a zenekarral, s figyelemreméltó érdekességként megemlítette, hogy Sosztakovicsnak csaknem minden művét ők mutatták be először, így például a X. és a XI. szimfóniát is. /MTI/

B.19.kiadás 1959. április 27. 15 óra perc

Megalakult a KGST könnyű-és élelmiszeripari gazdasági és tudományos-műszaki együttműködési állandó bizottsága

1959. április 27.

1959. április 22-24 között a KGST könnyű-és élelmiszeripari gazdasági és tudományos-műszaki együttműködési állandó bizottsága Prágában megtartotta alakuló ülését. Az ülésen Albánia, Bulgária, Magyarország, a Német Demokratikus Köztársaság, Lengyelország, Románia, a Szovjetunió és Csehszlovákia képviselői, valamint a Kínai Népköztársaság, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Vietnami Népi Demokratikus Köztársaság megfigyelői vettek részt. Az ülésen elfogadták az állandó bizottság ügyrendjét, jóváhagyták az 1959. évi munkatervet, valamint határozatot születt az állandó bizottság titkárságának létrehozásáról. A kérdések megvitatása baráti légkörben, teljes egyetértésben történt. /MTI/

- 0 -

Megérkezett Budapestre az új norvég követ

1959. április 27.

Peter Martin Anker rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a Norvég Királyság új magyarországi követe április 26-án Budapestre érkezett. /MTI/

- 0 -

A Madách Színházban kezdi vendéggjátékát a párizsi Julien Berthou színház együttese

1959. április 27.

A Művelődésügyi Minisztériumban hétfőn tájékoztatták a sajtó munkatársait a párizsi Julien Berthou színház magyarországi vendéggjátékáról. Dr. Nyáry László, a Művelődésügyi Minisztérium színházi és zenei főigazgatóságának osztályvezetője elmondotta: a jövőben az ediginél több lehetőség nyílik hazai és külföldi színházi együttesek csereforgatására, s magyar művészek külföldi vendégszereplésére. Májusban Budapestre érkezik a berlini Brecht színház, amely előtt a Berthou színházat látják vendégül. A jövő évadban előreláthatólag 6-8 külföldi együttest ismerhet meg a magyar közönség, s hazánkban ugyanannyi utazik más országokba. A Szegedi Nemzeti Színház operagyüttese például Brnóban szerepel majd, s a tervek szerint fellép Pozsonyban is.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B.20. kiadás 1959. április 27. 15 óra — perc

/A Madach Színházban...1.folyt./

A párizsi Julien Berthou színház művészei nagy sikertű csehszlovákiai vendégszereplésükről május 6-án érkeznének hazánkba. 8-án lépnek fel első ízben a Madach Színházban. Harom előadást tartanak; május 8-án Beaumarchais: Figaró házassága, május 9-én Moliere: Mizantrop és 10-én Marcel Achard: Fajankó című darabját játsszák. Május 11-én az Állami Operaházban francia irodalmi esten klaszikus és mai francia írók, költők műveit tolmácsolják.

A Berthou színház mintegy két és fél évvel ezelőtt kezdte meg működését; Julien Berthou, a kiváló francia színművész kanitványából alapította, s csak később szerződöttetett ismertebb nevé művészetet is. Az együttes jelszava: színházat a tömegnek. Sokat szerepelnek vidéken és a munkásságuk külvárosokban. Több művet modern felfogásban játszanak, például a Mizantropot utcai ruhában, jelzett díszletekkel.

A színház budapesti vendéggjátékának jegyeit hétfőn kezdték árusítani. A párizsi művészek szereplése idején a Madach Színház együttese vidéken játszik, többek között Szegeden bemutatja Berthou Brecht: Puntilla című darabját. /MTI/

Peter Martin Anker norvég követ bemutatkozó látogatása

1959. április 27.

Peter Martin Anker, a Norvég Királyság új magyarországi követe április 27-én bemutatkozó látogatáson jelent meg Sebcs István külügyminiszterhelyettesnél megbízólevelének átadásával kapcsolatban. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás 1959. április 27. 15 óra 15 perc

Hét év alatt megkötés szerződött a forgalom a kereskedelemben - Változatosabb utlap, udvariasabb kiszolgálás a vendéglátóiparban - Sok külföldi számit a szállódeipar.

1959. április 27.

Az utóbbi néhány évben nagyot fejlődött a kereskedelem és a vendéglátóipar. A kereskedelem forgalma 1952-höz viszonyítva csaknem megkötés szerződött, az üzletek száma pedig 68.6 százalékkal növekedett. Az országban mintegy 10.000 kereskedelmi egység van. Ezt a számot még kiegészíti a vendéglátóipar hálózata.

A vendéglátóipar az idén új ágazattal bővül. Megnyitják a Balaton menti motelleket, amelyekben naponta 1344 vendéget helyezhetnek el. A becslések szerint a felszabadulás óta az idén várható a legnagyobb idegenforgalom. Ezért az ediginél gyorsabban fejlesztik az üdülőttelepek kereskedelmi hálózatát. Pépezik, nevelik az elárúsítókat. A vendéglátóiparban elsősorban változatosabb étrend összeállítására és az udvariasabb kiszolgálásra törekednek. Változtatnak az újonnan épülő boltok, vendéglők kijelölésének rendszerén is. Elszeretnék keltethetők a leginkább Budapestre vonatkozó, hogy a kerületben működik, az indokoltnál több vendéglőt vagy üzletet létesítsenek.

Bővítik a gyorsbüfé-hálózatot. Ezzel legalkalmasabbnak azokat a Mackó-rendszerű üzleteket tartják, amelyekben nem árusítanak alkoholt és a forgalom legnagyobb részét hidegkonyhai készítmények, büféáruk, cukrászsütemények, tejtermékek eladásával érik. A színhazi- és mozi-büfék, továbbá a sporttelepek büféinek áruellátásán és a kiszolgálás gyorsaságán is változtatni kívánnak. Sportpályákon, színházakban és mozikban, ahol viszonylag rövid idő alatt kell nagy forgalmat lebonyolítani, automatákat alkalmaznak.

Tovább fejlesztik az üzemi vendéglátóipart. Itt az a cél, hogy az országban működő 2441 üzemi konyha és több mint 500 gyári-, illetve vállalati büfé munkáját megjavítsák és a kiszolgálás színvonalát a nyilvános éttermeké szintjére növeljék. Az idén újabb italboltokat alakítanak át kisvendéglőké, gyorsbüfékké. Eredeti formájukban állítják vissza a régi, kedves cukrászdákat. /MTI/

--

15/2

MTI BELFÖLDI HIREK
B 22. kiadás 1959. április 27. 15 óra 55 perc

A Népfront vezetőinek látogatása a fajszói Vörös Csillag Termelési-szövetkezetben

1959. április 27.

A Hazafias Népfront Országos Tanácsának számos tagja hét-főn ellátogattak a fajszói Vörös Csillag Termelési-szövetkezetbe. A vendégekkel Papp Ferenc, a termelési-szövetkezet elnöke ismertette a közös gazdaság munkáját. A Vörös Csillag Termelési-szövetkezet 1950-ban alakult. Jelenleg 161 tagja 792 holdon gazdálkodik. Ez évi termelési tervek értéke 5,400.000 forint, ebből 3,400.000 forint értékű árut szerződésszerűen alapra kívánnek az államtól átadni.

A tsz lehetőségei igen kedvezőek az öntözéses gazdálkodásra, amelynek beruházásai gyorsan megtérülnek. Így például 1956 tavaszán - jórészt társadalmi munkával - nuszholdas cukorrépa-táblán vezették be az öntözést. A 62.000 forintos beruházást az adót, a kifizetett munkaegység-összegeket, sőt az árvíz okozta károkat is leszámítva, már az első évben 68.000 forint tiszta-jövedelmet értek el.

A látogatók ezután megtekintették az öntözéses kertészetet, a melegágyakat, továbbá az ország első termelési-szövetkezeti biogáz-telépét. Jelenleg három, 25-25 köbméteres tartályban fejlesztik istállótrágyából és mezőgazdasági hulladékokból az 5,200 kalória fűtőértékű biogázt, amellyel már az idén hosszabb ideig fűtötték a szövetkezet növényházait. A tervek szerint a későbbiekben 250 köbméter befogadóképességű üzemet létesítenek.

A népfront vezetői elismeréssel szóltak a termelési-szövetkezet eredményeiről. Délután ellátogattak a Hosszuhogyi Állami Gazdaságba. /MTI/

-o-o-o-

A MAHART közli,

1959. április 27.

hogy április 29-én Tiszabura és Szolnok között, műszaki okok miatt, a hajóforgalom szünetel. Az egyébként pénteki napokon szünetelő járat, május elsején közlekedik. Értesíti az utazók közönséget arról is, hogy Tihany-rév és Szántód-rév között a járatbővítést a tervezett május 17. helyett már május 1-én, a kiadott tavaszi menetrend szerint életbelépteti. /MTI/

-o-o-o-

15/5

MTI BELFÖLDI HIREK
B 23. kiadás 1959. április 27. 16 óra 55 perc
Kedden indul újabb középkeleti utjára a Budapest és a Tisza-tengerjáró hajó

1959. április 27.

Két tengerjáró hajónk, a Budapest és a Tisza, az elmúlt napokban a magyar főváros kikötőjében rakodott. A Budapest darabárut és ösveket szállít majd Közel-Keletre, így Port Said-ba és Alekszandriába. A hajó kedden a korai reggeli órákban indul utjára. Ugyancsak kedden hagyja el Csepel kikötőt a Tisza is, amely darabárut visz Konstancából pedig fát. Utján érinti Isztambult, Lettekiát és Bejrutot. /MTI/

--

A lotto sorsolások májusi menetrendje

1959. április 27.

A következő hónapban öt lotto sorsolást rendez a Sportfogadási és Lotto Igazgatóság, négyet vidéken, egyet pedig a fővárosban.

Május 1-én, pénteken Budapestén a fővárosi tanács művelődési termében tartják meg a 18. játéknyerőszámok és az áprilisi tárgyjutaloknak a sorsolását. Május 8-án Dombóvárton, 15-én Hajdúböszörményben, 22-én Nagybátonyban, 29-én pedig Celldömölkön sorsolják a lottót. /MTI/

--

A jelentkezést követő egy hónapon belül bevezetik a gázt az új fogyasztók lakásába

i Hbj/Sznó Szl Vg

1959. április 27.

Az elmúlt időkben az új fogyasztóknak hosszú ideig kellett várakozniuk, hogy a Gázművek bevezesse a gázt a lakásba. Ezen a helyzeten nemrégiben változtattak, új szerelőcsoportokat állítottak munkába, s így sikerült elérni, hogy a korábban jelentkezettek kéréseit máris kielégítették, s az újonnan jelentkezők lakásába a szerelési díj befizetését követő hónapban bevezetik a gázt. /MTI/

--

B 24. kiadás 1959. április 27. 16 óra 10 perc

Szervezett szaktanácsadás, szakmai bemutatók a baromfitenyésztéssel foglalkozó termelőszövetkezetekben - Ülést tartott az Országos Baromfi és Kisállattenyésztési Tanács

1959. április 27.

Hétfn Anghy Csaba egyetemi tanár elnöklétével, a SZÖVOSZ székházban tartotta 1959. évi első ülését az Országos Baromfi és Kisállattenyésztési Tanács, amelynek egyik legfontosabb feladata a nagyüzemi baromfitenyésztés kialakulásának segítése. A Földművelésügyi és az Iktatásiügyi Minisztériummal együttműködve szakmai tanácskozásokat, bemutatókat rendeznek a baromfitenyésztéssel foglalkozó termelőszövetkezetekben. Kialakítják a szakmai tanácsadás rendszerét és állandó, módszeres segítséget nyújtanak a közös gazdaságoknak, hogy korszerű, magasjodvelmezőségű üzeméggé fejleszthessék tenyésztőüket. Szakelőadásokkal és bemutatókon ismertetik meg a tenyésztőkkel a legújabb baromfitenyésztési eszközöket.

A tanácskozások után megvitatták a prémesállat - nyérc, nutria - tenyésztésével és felvásárlásával kapcsolatos problémákat. A tanács egyöntetű állásfoglalása szerint a hazai prémesállattenyésztést szövetkezeti alapon kell megszervezni, a szervezettel a Szövetkezetek Országos Szövetségéhez tartozzék. A nutria-tenyésztés fejlesztését a tanács a kormányzati szervek elé terjesztendő határozati javaslatot fogadott el. Ebben, öt éven belül 6.000-osra fejlesztendő központi nutria-farm létesítését javasolják. A tervet szerinte a beruházások eredményeként az ötödik évben a hazai tenyésztők mintegy 20.000 kifogástalan minőségű nutriabőrt értékesítenek.

A megalkuló kisállattenyésztő szövetkezetek szervezeti felépítésével kapcsolatban a tanács úgy határozott, hogy munkabizottságot nevez ki működési irányelveik, alapszabály-mintájuk kidolgozására. /MTI/

-o-o-o-

B.25. kiadás 1959. április 27. 16 óra 15 perc

Az ötéves tervben többszáz millió forinttal fejlesztik a nyomdaipart - Emelkedik a könyvtermelés, színesebbek lesznek a nyomdaipari termékek - Vidéken új nyomdákat létesítenek

1959. április 27.

A Papír-és Nyomdaipari Műszaki Tudományos Egyesületben a szakemberek megvitatták a magyar nyomdaipar fejlesztésének lehetőségeit.

Haiman György, a Nyomdaipari Igazgatóság főmérnöke elmondotta, hogy az ötéves tervben nagy feladatok vannak a nyomdaiparra. A terv többszáz millió forintot fordít a nyomdák fejlesztésére. Ebből az összegből elsősorban az elavult gépeket cserélik ki. 1955-től ez év végéig mintegy 200 új géppel gazdagodnak a nyomdák. Több nyomdat felújítanak, az Athenaeum-ot 40 millió forintot fordítanak a Globus és a Pécsi Nyomdára. A Kossuth, az Állami és a Franklin Nyomda új gépeket kap, a Globus Nyomdában pedig szovjet tapasztalatok alapján offset nyomóforma-készítő részleget építenek.

Vidéken új nyomdaipari üzemek létesülnek. Így nemcsak a fővárosban, hanem vidéken is lehetőség lesz nagyobb mennyiségű könyv és egyéb nyomdai termék előállítására, s ezzel hozzájárul a nyomdaipar a vidék művelődési központjainak kialakításához. Az ország legújabb, 1961-ben 400 éves fennállását ünneplő debreceni Alföldi Nyomdat is felújítják. Ebben az üzemből eddig csak ünnepi termékeket nyomtattak, a jövőben az Alföldi Nyomda a vidék egyik korszerű könyvnyomó üzemévé fejlődik.

A beruházásokkal lehetővé teszik, hogy a könyvnyomtatás öt év alatt mintegy 50 százalékkal emelkedjék. Nagy gondot fordítanak a könyvek minőségére is és arra törekszenek, hogy a megjelenő könyveket olcsóbban vásárolhassák a dolgozók. Változatosabb színekben készülnek majd a mélynyomású folyóiratok is. Nagyobb nyomdáknál, amelyek könyvnyomtatásra vannak berendezkedve, könyvnyomó rotációs gépeket szerelnek fel.

A gépesítés nemcsak a termelés növekedését fogja elősegíteni, hanem megkönnyíti a nyomdaipari dolgozók munkáját is. Az új, valamint a felújított üzemekben az egy főre eső termelés az eddiginek a kétszeresére emelkedik. /MTI/

- o -

B 26. kiadás 1959. április 27. 14 óra 25 perc

A rádió és a televízió ünnepi műsort sugároz május elseje alkalmából

1959. április 27.

A proletariátus nagy nemzetközi ünnepét számos kimagasló műsorral üli meg a rádió és a televízió. Az ünnep előestéjén a rádióban irodalmi összeállítás idézi 1919 május elsejét, s hangfelvételtől közvetíti a rádió hozma József nemrég bemutatott, A lyoni selyemszövőék című oratoriumát.

Az ünnep reggelén a Budapesti Általános Munkásdelegátum, a Vasas Központi Művészegyesület és a Munkásárság Központi Férfikara köszönti május elsejét. A délelőtti és a déli órákban zenés műsort közvetít a rádió, s közben riportok, tudósítások hangzanak el a május elsejéről felvonulásról. A délutáni órákban az első szabad május elsejét, az 1919-est ismerteti a rádió. A sportkedvelők az NDK - Magyarország válogatott labdarúgó mérkőzést hallgathatják meg. A nemrég hazánkban járt világhírű szovjet humorművész, David Ojztrah beszélgetését a rádió riportjával és legkedveltebb zeneszámaival színtelen délután közvetíti a rádió, majd Május elsejéről a kincses kalendárium műsorára kerül sor. Este ünnepi krónika monaja el a hallgatóknak, hogyan ünnepelték május elsejét a világon, Moszkvától Pekingig és Párizsig. Ezt követően Budapestről és több baráti ország fővárosából hangzanak el riportok arról, miként ünnepelték, szórakoztak az esti órákban a szocialista országok dolgozói.

Május 2-án folytatódnak az ünnepi műsorok. Délelőtti riportok hangzanak el Budapestről és az ország más városából, kulturális eseményekről, a pinanésről és a szócsozatról. Délután különböző országok költőinek versei méltatják a nagy májusi ünnepet. A doktorok eselédje címmel rádiójáték hangzik el, amely Zelka Máté novellája nyomán készült. Este a magyar rádió ajándékmuzeort ad abból az alkalomból, hogy a rádióelűzetők száma elérte a kétmilliót. Az éjszakai órákban a rádió szimfonikus zenekarának hangversenyét közvetíti Nyikolaj Anosov vezényletével.

A televízió május elsejére és másodikára külön híradót állít össze, május elseje köszöntésére. Az ünnep előestéjén a Szent Péter esernyője című magyar-csehszlovák koprodukciós filmot vetíti, május elsején közvetíti az NDK-Magyarország labdarúgó mérkőzést és Vidám bajnokság címmel művészestét ad. Május 2-án délután osillabéri uttörőmajálist sugároz, este pedig többek között a Gyöngyin cirkáló című világhírű szovjet filmet közvetíti.

-0-0-0-

/MTI/

B.27.kiadás 1959. április 27. 16 óra 40 perc

Nagy összegeket takarítanak meg az építkezéseknél Győr megye új termelőszövetkezetei

1959. április 27.

Győr-Sopron megye 165 termelőszövetkezetében építkeznek a különböző építőipari vállalatok és kisipari termelőszövetkezetek. Keréken 14.000 szarvasmarha és 10 számára épül istálló az ős végéig. Ennél is több állatot helyeznek el a termelőszövetkezetek a saját erőből felépített istállókba. A közös gazdaságok ötletes kezdeményezéssel mindenütt jelentős összegeket takarítanak meg. Mórvidéken helyi faanyagból 100 férőhelyes nyári szállást építettek a növendékállatok számára. A három oldalas nyári szállásra már csak a nádat kell felrakni. Erre az építkezésre nem vett fel állami támogatást a termelőszövetkezet. Péren és Rábapordányon bontási és elfekvő anyagokból építettek istállót a termelőszövetkezetek tagjai. Pusztasomorján egy 100 férőhelyes istálló felépítéséhez mindössze 30.000 forint állami támogatást kért a helyi termelőszövetkezet. A dunakiliti felszabadulás Tsz tagjai 500.000 téglát égetnek, s ki segítik a környező termelőszövetkezeteket is építőanyaggal. Ez igen nagy megtakarítást jelent, hiszen a távolos vasutállomás miatt drága fuvarral kellene a helyszínre szállítani a téglát. A dunakilitiek példájára az ásványrádiak is szénporos téglafőtetéshez kezdenek. /MTI/

- 0 -

Gazdasági szakemberek találkozója Tatabányán

1959. április 27.

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Komárom megyei szervezete hétfőn Tatabányán a megye új termelőszövetkezteinek elnökei, agronómusai, továbbá állami gazdasági és tanácsai agronómusok részvételével találkozót rendezett. A szakemberek előtt Erdei Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkara tartott előadást a termelőszövetkezeti gazdálkodás fejlődéséről és eszközeiről és forrásairól. /MTI/

- 0 -

B 28. kiadás 1959. április 27. 16 óra 40 perc

Két családi házat sorsolnak az áprilisi tárgynyemény húzáson

1959. április 27.

A lotto legközelebbi - május 1-i - jutalomSORSOLÁSÁN ÖSSZESEN 517 ÉRTÉKES NYEREMÉNYT HÚZNAK KI. EBBŐL NEGYVÉNYOLC OLYAN, AMELYET RÉGEBBEN MÁR SORSOLTAK, DE GAZDÁJUK NEM JELENTKEZETT. KÖZTÜK EGY KÉTSZOBÁS CSALÁDI HÁZ IS VAN. IGY A FŐNYEREMÉNYEK SZÁMA EZUTTAL NEM NÉGY, HANEM ÖT LESZ.

A legszerencsésebbek jutalma: kétszobás, hallós, garderobos- és garzón öröklékés a Múzeum Köruti lotto házban, két szobás bárhol felépíthető családi ház és Skoda-Spartak személgépesi. Ugyancsak az értékesebb nyeremények közé tartozik 23 külföldi társasutazásra szóló utalvány is. /MTI/

A bevitt juhnyájért 192.000 forintot fizetett ki a tamási termelőszövetkezet a két Horváth testvérnek

1959. április 27.

A tavasszal Tolna megye termelőszövetkezeteibe 16 juhász kérte felvételét, s valamennyien magukkal vitték juhnyájukat is. Horváth László és Horváth Imre 260 törzskönyvezett füstös merinó juhot vitt a tamási Új Élet Tsz-be. A szövetkezet vezetősége most felértékelte a nyájat és a két testvérnek 192.000 forintot fizetett ki. Kelemen András 366 juha az apahanti Felszabadulás Tsz, Varga István 160 birkája pedig a várdombi termelőszövetkezet közös állatállományát gyarapítja. /MTI/

Eredményesen dolgoznak a társadalmi bérbizottságok

1959. április 27.

A bérgazdálkodás és a bérfegyelem megszilárdítására, a keresetek közti aránytalanságok megszüntetésére a szakszervezetek segítségével társadalmi bérbizottságok alakultak. A különböző szakmákban jelenleg több mint ötven bizottság működik, s egyre eredményesebb tevékenységet fejtenek ki a bérek körüli viasságok megoldásában.

/Folyt.köv./

B 29. kiadás 1959. április 27. 17 óra 10 perc

Eredményesen dolgoznak...folyt./

A kohászokban szakáganként felülvizsgálták a bérhelyezetet és különböző javaslatokkal segítették az aránytalanságok megszüntetését. Rendezték például a sztálinvárosi és a csepeli üstfalazók bére közötti nagy különbséget, a tüztalánciparban felszámolták a vállalatok átlagbéreinek aránytalanságát. A Kerámia Tüztaláncgyárban fokozatosan 42 fillérrrel növelték a munkások átlagos órabérét, hasonlóképpen iparági szintre emelték Csepel kohászati üzemének bérét.

A villamosenergiaparban felülvizsgálták és a bérbizottság javaslatára változtatták a termelő és a nem-termelő dolgozók arányán. A XIII. kerület vasipari üzemeiben megoldották a különböző szakmák bérezésének aránytalanságait. A Láng Gépgyár esztérgályosainak és a Gheorghiu Dej Hajógyár segédmunkásainak kerestetét, más szakmák viszonylag magas bérének rovására növelték.

A társadalmi bérbizottságok segítséget nyújtanak az üzemeknek a leghelyesebb bérformák megválasztásához, s módszereket javasolnak a munkaerővándorlás megszüntetésére. A bizottságok megvizsgálták több vállalat bérezését. Javaslatukra például az Egri Finomszerelvény Gyárban időbér helyett teljesítménybért vezetnek be. Helyesebb bérformákat választottak a Földmunkát Gépítő Vállalatnál is. /MTI/

Csutörtökön nyitják meg a szakszervezetek kulturális otthonát

1959. április 27.

A szakszervezetek kulturális otthonát a Pamut-textilművek volt művelődési otthonának épületében a Fehérvári út 47-szám alatt április 30-án, este 7 órakor nyitják meg. Ünnepi beszédet Tóth Dezső, a Budapesti Szakmaközi Bizottság ügyintéző titkára mond, amit műsorral egybekötött táncost követ. /MTI/

B.30.kiadás 1959. április 27. *Móra* 16 perc

Fegyever-regény filmváltozata, két magyar újdonság a következő hetek bemut. tóinak műsorán

1959. április 27.

Április utolsó hetében és májusban sok érdekes filmújdonság jelenik meg a mozikban. Április 30-án tűzik műsorra a horangok Rómába mentek című új magyar filmet Gábor Miklós, Deák Ferenc, Mendelényi Vilmos; Pécsi Sándor, Magda Gabi és Ladányi Ferenc főszereplésével. Az 1945 koratavaszán játszódó történetet Szilvési János és Galambos Lajos írta, Anató Miklós rendezte és Somló Tamás fényképezte. Májusban mutatják be a Kard és kocka című romantikus történelmi filmet, amelyet Keményik Zsigmond forgatókönyve alapján Fehér Imre rendezett; az operatőr: Forgács Otto. A Kard és kocka főszereplői: Gábor Miklós, Bannidi László, Anthe Ferenc, Rutkai Lva, Törőcsik Mari, Balázs Samu, Szabó Ernő és Pécsi Sándor.

Az utolsó áprilisi filmújdonság, a Csodagyerekek című szellemes nyugatnémet alkotás egy nemzedék sorsát bemutatva bírálja napjaink nyugatnémet társadalmát. Kiemelkedő szovjet filmeket ismerhet meg a közönség májusban. Az egyik Fegyever regény filmváltozata, a másik pedig az örmény filagyártás Anyai szív című alkotása. Műsorra tűzik a boldogság vasárnap jön és a Halál a nyeregben című csehszlovák filmeket is. A bolgár filagyártás a hajduk esküje című újdonság révén is megjelenik a májusi műsorban. A történet Bulgária török megszállása idején játszódik, s a bolgár szabadságharcosok, a hajduk hősiességének állít emléket. Bemutatták még a kis hazug című dörög film történetét, a Német Demokrácia Köztársaság filagyártásának alkotását, a Szigetlakók című argentin, az Asch örveztő kalandos lázadása című nyugatnémet és a Kenéz az H-8 című jugoszláv filmeket.

Májusban a játékfilmek mellett megjelenik a mozikban a tűzhányok országában és A paloták városa című szovjet, az Éjfél után című magyar, a Gyorsabb a hangnál című NDK, az Ameddig állatek lesznek című francia és a Román népdalok című román rövidfilm. Előreláthatólag a hónap közepén kerül a közönség elé a május elsejei felvonulásról készített színes dokumentumfilm is. /KMI/

B.31.kiadás 1959. április 27. *Móra* 15 perc

Megkönnyítették az örökbecfogadási eljárást - Javaslát készül az állami gyermekgondozási munka reformjára

1959. április 27.

Minél előbb, minél több erre rászoruló gyermeket megfelelő családi környezetbe juttatni - ez a fő célja a Nemzeti Munkaügyi Minisztérium új intézkedéseinek, amely megkönnyíti az örökbecfogadási eljárást. Az intézkedés elsősorban az állami gondozásban levő, otthonokban, vagy nevelőszülőknél élő gyermekekre vonatkozik. Nos esetekben a vérszerinti szülők és az örökbecfogadni szándékozók megegyezése alapján rendezik a kérdést.

Az eljárás mindenekelőtt a gyermekek érdekét tartja szem előtt. Nyilvántartásba veszik az állami gondozott fiatalokat, s ha a szülő két évig, három éven aluli gyermek esetében egy évig nem érdeklődött annak sorsa iránt, az örökbecfogadást - megfelelő örökbecfogadó szülők jelentkezése esetén - a gyermekügyi hatóságok engedélyezik. A szülőket, amennyiben elérhetők, ez esetben is meghallgatják, de esetleges tiltakozó nyilatkozatukat nem veszik figyelembe. A döntő az, hogy a kicsinyek mielőbb szerető családi környezetbe kerüljenek. A határozatot megelőzően a gyermekeket három-hat hetes próbailőre adják át jövőendő bel nevelőszülőknél s - a gyermekvédelmi felügyelők tapasztalatai alapján - véglegesen csak akkor döntenek, ha azok erkölcsi, egészségi szempontból megfelelőek és alkalmasak a gyermek nevelésére. Ebben az időszakban már anyagilag is minden tekintetben gondoskodniuk kell védencükről.

A gyermekvédő otthonok nyilvántartásba veszik azokat is, akik gyermeket kívánnak örökbe fogadni. Az örökbecfogadási eljárást vidéken a járási és a városi tanácsok igazgatási osztályai, Budapesten pedig a kerületi tanácsok oktatási osztályai folytatják le az otthonok kezdeményezésére. Az érdeklődők akár a gyermekotthonokban, akár a gyermekügyi hatóságoknál jelentkezhetnek.

1957-1958-ban évenként átlagosan ezer állami gondozott gyermeket fogadtak örökbe. Most, az eljárás megkönnyítésével a szám emelkedése várható.

Az Országos Gyermek- és Ifjúságvédelmi Tanács titkársága egy ébként most készít elő javaslatot az állami gyermekgondozási munka reformjára. Gyereken országosan felülvizsgálják minden állami gondozott gyermek helyzetét, s várható, hogy az örökbecfogadást tovább könnyítik majd az örökbecfogadási eljárást. /KMI/

B 32. kiadás 1959. április 27. *17 óra* 50 perc

Vidám műsorok a kettős májusi ünnepen

1959. április 27.

A kettős ünnepen - május 1-én és 2-án - a főváros dolgozóit és a gyermekeit vidám műsorok, látványos bemutatók várják a legnépszerűbb kiránduló- és szórakozóhelyeken. A főváros több pontján központi ünnepségek lesznek.

A Városligetben három színpadon lesz 1-én délután, 2-án pedig egész nap kulturális program. A Néphadsereg Színpadán 1-én délután a Horvát fuvószzenekar ad teret, 4 órától az Állami Népi Együttes műsora következik. A másnapi program: délelőtt terzene, délután a KISZ központi művészegyüttesének bemutatója. A vasutas színpadon 1-én délután a szakszervezet művészeti csoportja, 2-án délelőtt a Postás Szakszervezet gyermekcsoportja, délután a Postás Központi Együttes lép fel. Az állatkerti szabadtéri színpadon a két nap másnapján a vasas központi együttes, több gyermekcsoport és az Állami Bábszínház művészei szerepelnek.

A Nőpligetben a Nagyvendéglő möötti szabadtéri színpadon az Állami Bábszínház művészei és a Közlékedési Szakszervezet központi együttese, továbbá néves budapesti szólístárak lépnek fel.

A Margitszigeten a Dózsa Tenisz Stadionban 1-én délután a Belügyminisztérium művészeti csoportjai, 2-án délután a XIII. kerületi szakszervezeti együttesek lépnek fel.

A Kágylószínpad mindkét napon a gyermekek szórakoztatására rendezkedik be. Először délután az Állami Bábszínház művészei, másodikként délelőtt a XIII. kerületi tanács gyermekcsoportja, délután a népszerű Auróra bábegyüttes szórakoztatja a kicsinyeket.

Lágymányóson a Bartók Béla szabadtéri színpadon az idei május elsőjén először lesz központi ünnepség, többek között hívatásos művészek és az Állami Népi Együttes közreműködésével.

Népiünnepély lesz még a városnézői szabadtéri színpadon és a Halászbástyán. Utóbbi helyen elsőjén este 8 órától az Állami Hangversenyzenekar szórakoztatja a közönséget.

/folyt.köv./

B 33. kiadás 1959. április 27. *17 óra* 50 perc

/Vidám műsorok...folyt./

Ismét lesz utcabál a Dózsa György uton, elsőjén este 8 órától, a Magyar Rádió és Televízió tánczenekara és népszerű énekművészek felléptével.

A szabadtéri színpadokon 9 budapesti színház 3-4 tagú művész brigádjai is szerepelnek majd, fellép továbbá a munkásörtség énekkara és a Vándorkórus. /MTI/

Az 1926-os tüntetésre emlékeztek a salgótarjáni bányászok

1959. április 27.

1926 április 27-én Salgótarjában az illegális kommunista párt mintegy nyolcezer bányász részvételével nagy szabású tüntetést szervezett a nyomor, az éhség ellen. Az évforduló alkalmából a Hazafias Népfront Nógrád megyei bizottsága hétfőn a bányász művelődési ház nagytermében megemlékezést tartott. A ünnepi beszédet mondott Pothornyik József, a Nógrádi Szénbányászati Tröszt igazgatója, aki maga is résztvett a 33. évvel ezelőtti tüntetés szervezésében. /MTI/

Történelmi táncdrámát mutattak be Pécsen

1959. április 27.

A Pécsi Ünnepi Hetek alkalmából itt élnek, halnod kell címmel hat képből álló történelmi táncdrámát mutattak be a pécsi Nemzeti Színházon. A koreográfikus költemény szövegét Bogdán Endre, a színház tagja írta, zenéjét Kincses József, a pécsi zeneművészeti iskola tanára szerezte, a koreográfiát Simon Antal, a MTEOSZ művészegyüttes vezetője tervezte. /MTI/

B. 34. kiadás 1959. április 27. 11 óra 55 perc

Szerzői esttel zárultak a Miskolci Zenei Hetek

1959. április 27.

Hétfőn Miskolcon, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola hangversenytermében szerzői estet rendeztek, amelynek műsorán a helyi művelődési szervek zenei pályázatára beküldött és díjat nyert művek szerepeltek. A hangverseny egyúttal záróünnepélye volt a Tanácsköztársaság kikiáltásának 40. évfordulója alkalmából rendezett Miskolci Zenei Heteknek. /MTI/

Tizezren nézték meg Nyiregyházán a Penczur-kiállítást

1959. április 27.

Nagy sikere volt Nyiregyházán, Penczur Gyula szülővárosában a művész alkotásából rendezett kiállításnak, amelyet két hónap alatt mintegy tizezren tekintettek meg. /MTI/

Ünnepi békegyűlés Miskolcon

1959. április 27.

A Hazafias Népfront Borsod megyei és miskolci városi bizottsága a békemozgalom tízéves jubileuma alkalmából hétfőn ünnepi gyűlést rendezett Miskolcon. A gyűlésen Kukucska János, az MSZMP Borsod megyei bizottságának titkára méltatta a békemozgalom eddigi eredményeit, majd mintegy 200 kiváló békeharcost arany-és ezüst-jelvényvel, plakettel és oklevéllel tüntettek ki. /MTI/

Barátságai vonat indult Szolnok megyéből a Szovjetunióba

1959. április 27.

Az MSZBT Szolnok megyei elnökségének barátsági vonata hétfőn indult Szolnokról a Szovjetunióba. A külsővonaton 330 üzemi munkás, termelőlövőkészeti paraszt és aktivista megy kéthetes látogatásra a Szovjetunió városiba. /MTI/

B. 35. kiadás 1959. április 27. 11 óra 05 perc

Bolgar küldöttség érkezett hazánkba

1959. április 27.

Várna Hétfőn Budapestre érkezett a Bolgar Hazafias Arcvonal megyei bizottságának háromtagú küldöttsége. A küldöttség vezetője Sztójcsó Sztójcsóv Georgijev, a Várna megyei bizottság elnöke, tagjai: Bajcsó Dimitrov Germanov, a Hazafias Arcvonal várnai titkára és Sztéfan Petrov Sztéfanov, a megyei népfront bizottság csoportvezetője. A vendégeket a repülőtéren a Hazafias Népfront vezető munkatársai fogadták. A bolgar népfront-küldöttség - amely a Békés megyei Népfront bizottság meghívására érkezett hazánkba - a helyszínen tanulmányozza a Békés megyei népfront-mozgalmat, néhány napot Budapesten tölt, s ennek során részt vesz a budapesti dolgozók május 1-i Ünnepején. /MTI/

Fiatalköltők estje az Egressy Klubban

1959. április 27.

Az Egressy Klubban április 30-án tartják a fiatal magyar költők harmadik műsoros estjét. Bevezetőt mond Gereblyés Jászó, a műsort összeállította Imre Katalin. Az esten előadják Csépele Szabó Béla, Danyi Gyula, Domény Ottó, Fejes Endre, Garai Gábor, Györe Imre, Hárs György, Madányi Mihály, Maroti Lajos, Mezei Ándras, Orbán Ottó, Simon Bajos, Zerdahelyi István, Vácsi Mihály verseit és prózáit. /MTI/

A.N. Sztavitszkij, a moszkvai Állami Egyetem tanára

1959. április 27.

Izomregeneráció befolyásolásának módszerei címmel hétfőn előadást tartott a Magyar Tudományos Akadémia biológiai csoportjának ülésén. /MTI/

B 36. kiadás 1959. április 27. 19 óra 10 perc

Időjárásjelentés

1959. április 27.

A Meteorológiai Intézet jelenti 1959. április 27-én, 18 órakor:

Várható időjárás kedden estig: élénk délkeleti, majd fokozatosan délnyugatra forduló szél. Tulnyomóan felhős idő, több helyen, elsősorban nyugaton esővel, néhány helyen zivatarral.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 16-19 fok között.

Távolabbi kilátások: felhős idő, a Dunántúlon esőkkel. /MTI/

Megnyilt Angyalföld üzemének ujtó kiállítása

1959. április 27.

A Ganz Daru- és Kazányár művelődési termében Kiss János, a XIII. kerületi pártbizottság első titkára hétfőn délután megnyitotta az angyalföldi üzemek III. ujtó kiállítását. A megnyitó ünnepségen résztvettek a XIII. kerület üzemének vezetői, ujtói és feltalálói.

A kerület 70 üzeméből mintegy 850 ujtást, új találmányu gépet, miniatűr gyárberendezést, korszerűsített munkaeszközt küldtek el a kiállításra. A terem gazdag anyaga izelttöt ad abból, hogyan lehet nagyobb beruházások nélkül fejleszteni műszaki kultúránkat, s bemutatja a hazai anyagból előállított olcsó, s egyben kiváló minőségű termékeket.

A Magyar Adósgyár kiállította ujtípusu adóssóvét, amelynek súlya a régiek fele, 18 helyett három kilowatt energiát fogyaszt, teljesítménye mégis felülmúlja elődjét. A Ganz Daru- és Kazányár bemutatja gombnyomásra működő, világviszonylatban is igen korszerű daruját, továbbá az újfajta kazánt, amely a költséges szegecselés helyett most már hegesztéssel készül.

/folyt.köv./

B 37. kiadás 1959. április 27. 19 óra 20 perc

/Megnyilt Angyalföld... folyt./

A Fővárosi Fémtegőipark alumíniumból készült összecuska-
tő garázsa a motorkerékpárt megvédi az időjárás viszontagsá-
gaitól. A kiállításon megtekinthetők az újfajta hűtőszekrények,
a hőpalaokok, a különleges varrógépek. A grafikonok bemutat-
ják az ujtómozgalom tíz éves eredményeit. A terem falait a
legkiválóbb ujtók képei díszítik, közöttük Somkuti Lajosé, az
Elektromos Művek dolgozójaé, aki 333 ujtásával jelenleg a
kerület ujtórekordere. A kiállítást minden nap délután 2 órá-
tól 20 óráig tartják nyitva. /MTI/

Meghalt Lakatos Andor, a munkásmozgalom régi harcosa

1959. április 27.

Meghalt Lakatos Andor elvtárs, a munkásmozgalom régi harcosa. Lakatos Andor Berlinben, mint szabótanonog kap-
csolódott a szakszervezeti mozgalomba, majd hazatérve 1919-ben
termelési biztosként működött. Önként jelentkezett vöröskato-
nának; a fehér-terror elől 1923-ban Párizsba emigrált, ahol
a CGT, a franciaországi függetlenségi mozgalomban vett
részt. 1944-től tagja volt a Francia Kommunista Pártnak,
1949-ben jött haza a felszabadult Magyarországra és bekaposo-
lódott a szocializmus építésébe. Lakatos Andort a Partizán Szö-
vetség saját halottjának tekintti. Temetése április 29-én szer-
dán délután 4 órakor lesz a farkasréti temető halottsházából.

/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B.38.kiadás 1959. április 27. 11 óra 25 perc

Gdansk emblémája Debrecenben

1959. április 27.

A lengyelországi balti hadiflotta birkozóválogatottja Debrecenben tartózkodik. A sportküldöttség vezetői hétfőn látogatást tettek a városi tanácsnál. A Gdanskból érkezett küldöttséget Jávor Nándor, a városi tanács vb. elnöke fogadta. A lengyel küldöttség nevében Zoro "azimierz átadta az ötszáz éves Gdansk emblémáját. /MTI/

- o -

Az Országos Mentőszolgálat

1959. április 27.

Középfokú elsősegélynyújtó tanfolyamot indít május 4-én V. Markó utca 22.szám alatti székházában. Jelentkezni/lehet április 30-ig a székházban, /I.e.103./ vagy a 122-622 telefonszámon /149 mellék. A tanfolyam díjtalan. /MTI/

/ személyesen

- o -

Csütörtöktől vetítik a Magyar Tanácsköztársaság 40.évfordulójáról készült kisfilmet

1959. április 27.

Csütörtöktől három kisfilmet vetítenek egyes filmszínházakban. A Dicső multra emlékezünk című filmet a Magyar Tanácsköztársaság 40.évfordulójáról készítették a Budapest Filmstúdióban. A film a Tanácsköztársaság történelmi jelentőségét méltatva, többek között beszámol a Tanácsköztársaság emlékét törvénybe iktató országgyűlési ülésről, a az évforduló alkalmából rendezett ünnepségekről.

A filmen kívül még a tudat háborán című szovjet filmet és Világhíradó legújabb számát vetítik csütörtöktől filmszínházainkban. /MTI/

- o -

A Művelődésügyi Minisztériumban

1959. április 27.

Hétfőn újabb három művelődési autót adtak át. Az új tanyajáró gépkocsikat Hajdu, Szabolcs és Pest megye kapta. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B.39. kiadás 1959. április 27. 11 óra 40 perc

Magyarországra érkeztek a csehszlovák világjárók

1959. április 27.

Miroslav Zikmund és Jiri Hanzelka, a két csehszlovák világjáró, dr. Robert Vit orvos és Oldrich Chalupa technikus kíséretében Ausztriából jöve hétfőn a késő délutáni órákban Győrbe érkeztek. A Magyar Államirati Irada munkatársának a következőket mondták:

- Sokkal felkészültebben keltünk utra, mint eddig bármikor. Ázsiai utunk alkalmával sajtó, rádió, televízió riportokat készítettünk és filmeztünk. Törökországiig gyorsan akarunk haladni két speciális gépkocsinkkal. Bécsben is csak rövid időt töltöttünk. Ott részben kiegészítettük uti felszerelésünket, megkoszorúztuk Emil Holub, a nagy kutató sírját és résztvettünk egy sajtókonferencián.

- Utunk minden mozzanatáról iparkodunk tudósítani a csehszlovák sajtót, rádiót, ezért rövidhullámú adó-vevő készüléket is viszünk magunkkal.

Győrből rövid pihenő után a világjárók tovább folytatták utjukat a főváros felé. /MTI/

- o -

Bolgár kormányküldöttség átutazása Budapesten

1959. április 27.

Georgi Trsjkov, a Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsa elnökhelyettesének vezetésével Varsóból utban hazafelé, gazdasági kormányküldöttség utazott át vasárnap Budapesten.

A küldöttség üdvözlésére a Nyugati pályaudvaron megjelentek Czottner Sándor nehézipari miniszter, Kerádi Gyula a külkereskedelmi miniszter első helyettese, és a Külügyminisztérium képviselői. Ott voltak a budapesti lengyel és bolgár nagykövetség munkatársai. A küldöttség rövid budapesti tartózkodás után folytatta útját Szófia felé. /MTI/

- o -

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 40. kiadás 1959. április 27.

20 óra 05 peró

Indiai kiállítás nyílik Budapesten

1959. április 27.

Hétfőn délután az indiai követségen M.A. Rahman ügyvivő és R.A. Kapur, a kiállítás igazgatója, tájékoztatta a sajtó képviselőit a május 2-án Budapesten megnyíló indiai ipari- és kézműipari kiállításról.

Elmondották, hogy az utóbbi három évben csaknem megkétszereződött Magyarország és India kereskedelmi forgalma és a jövőben ezt még inkább fejleszteni kívánják. Ezért rendezik meg Budapesten az indiai áruk bemutatóját és főleg olyan cikkeket állítanak ki, amelyeknek remélhetőleg piacot talál-
nak.

A magyar látogatók megismerkedhetnek India öt éves tervének eredményeivel. Több száz áruciklet hoztak a kiállításra. A nehézipari például a kismotoroktól kezdve a vadászpuskáig számos gyártmány képviseli. Kiállítanak kézműipari, háziipari készítményeket, fafaragásokat, bőrárúkat, sportcikkeket, textilárúkat, közöttük selymeket és kaszmir kendőket. Bemutatnak olyan cikkeket is, amelyeket korábban már szállítottak Magyarországra. Ezek között találhatók különböző ásványok, nyersvas, tea, bors. Nagy számban készítették ismertető füzetet, amelyből a látogatók tájékozódást nyerhetnek az indiai népéletéről, új nagy gyáraikról, mint például autó, hajó, mozdony és repülőgépeikről. A látogatók közvetlenül megismerkedhetnek az indiai teával és kávéval, a kiállításon ugyanis kóstoló lesz és megízlelhetik ezeket az italokat.

gép
M.A. Rahman ügyvivő közölte még, hogy a kiállítás idejére Moszkvából Budapestre érkezik I.P. S. Menon követ.

Ez igen érdekesnek ígérkező indiai kiállítás a Magyar Kereskedelmi Kamara Váci utcai mintatermében május 2-től május 15-ig tekinthető meg. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 42. kiadás

1959. április 27.

20 óra 05 peró

/Munkások és képzőművészek...folyt.

A Magyar Optikai Művek munkásainak véleményét tolmácsoló műszerező elmondotta, hogy a MCM művelődési otthon falai között szerepelt már nemzetközi hírű balett-együttes és operaezenes, de képzőművész még nem járt, pedig a munkások várják őket. Csáki-Marótyák festőművész válaszul bejelentette: a következő hetekben elmegy a Magyar Optikai Művekbe és bemutatja képeit is a munkásoknak. A szívélyes, baráti légkörben lezajlott találkozón felszólalt Bk Sándor, Gábor Emil és több más neves képzőművész is. Ortán László, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője többek között hangsúlyozta, hogy a párt ezt várja: a munkás-képzőművész találkozót munkás, színész, író és más művésztalálkozók is követik. /MTI/

VEG

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás 1959. április 27. 6 óra 10 perc

Munkások és képzőművészek találkozója a VII. Magyar Képzőművészeti Kiállítás termeiben.

1959. április 27.

A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének és Művészeti Szakszervezetek Szövetségének kezdeményezésére hétfőn munkások és képzőművészek találkoztak a Műcsarnokban a VII. Magyar Képzőművészeti Kiállítás termeiben. Az összejövetelen résztvett Orbán László, az MZMP Központi Bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, Mikus Sándor, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének elnöke, valamint számos más festő és szobrászművész, köztük Ék Sándor, Pór Bertalan, Makrisz Agamemnon és Sarkányu Simon. Ott volt több szakszervezet és számos fővárosi üzem munkáskülönbősége is.

Fő, Baranyai Tibornak, a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége titkárának megnyitóján után Pogány Ö. Gábor, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének főtájkára értékelte a VII. Magyar Képzőművészeti Kiállítás gyűjteményét, majd baráti véleménycsere bontakozott ki. Tóvizi Sándor, a Bányászati Dolgozók Szakszervezete kulturális osztályának vezetője elmondotta: Jóllehet sokrétű és gazdag a VII. Magyar Kiállítás gyűjteménye, mégsem esik szó az alkotásokban a bányászok helytállásáról a Tanácsköztársaság napjaiban. A magyar bányászok élete - hangsúlyozta - hagyományai és jelene méltók a festők ecsetjére, s a szobrászok mintázófájára. Jöjjenek el a képzőművészek a bányavidékekre, szívesen látjuk őket, töltsenek velünk néhány hetet, esetleg hónapot, s ezzel gazdagodik majd művészetük, s az egész magyar képzőművészet is. A Duna Ópógyár egyik munkása azt kérte, hogy a képzőművészek, ha meglátogatják őket, tartsanak előadásokat, hogy közel hozzák a dolgozókat a képzőművészethez. A nagykanizsai olajbányászok képviselője arról szólt, hogy rendezzenek kisebb tárlatokat a VII. Magyar Képzőművészeti Kiállítás gyűjteményéből, s ezeket mutassák be vidéken egy-egy művelődési otthonban, munkásklubban. Többhelyütt öntevékeny munkás képzőművészeti körök dolgoznak. A legjobb festők, szobrászok, grafikusok vállaljanak védnökséget felettük, - javasolta befejezésül. A Glóbus Nyomda küldötte kérte, az eddiginél is gazdagabban, sokrétűbben tárkozzék a festmények, szobrok az élet valóságát, jó és küzdelmes oldalát. A MZDOZ képviselője beszámolt, hogy az állami gazdaságok, gépállomások dolgozói rajtuk keresztül mintegy ötven művészt hívtak meg: látogassanak hozzájuk.

/folyt.köv./

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1959 április 28. 6 óra -- perc

A légkör tetejére érkező kozmikus sugárzás nagy része hidrogénatommagokból áll - Magyar kutatók érférség mérései

1959 április 28

A világűrűből jövő kozmikus sugárzások vizsgálata több évtizede foglalkoztatja a különböző országok kutatóit. A Nemzetközi Geofizikai Évből 40 ország kutatói vettek részt a mérésekben.

Magyarországban a kozmikus sugárzásokat a Központi Fizikai Kutató Intézet sugárzási laboratóriumában Sándor Tamás, Szegedy Antal és Telbisz Ferenc mérte. Elmondották, hogy az eddigi ismeretek alapján a Földet körülvevő légkör tetejére érkező kozmikus sugárzás túlnyomó részben, mintegy 80 százalékban, hidrogén atommagokból, azaz protonokból, a fennmaradó kisebb rész pedig főleg hélium atommagokból áll. Ezekre a részecskékre óriási energia koncentrálódik, átlagosan öt-tíz milliárd elektron volt. Ilyen energiájú részecskéket jelenleg a világ legnagyobb részecske gyorsítója, a Moskva mellett állított Dubnában dolgozó szinkrotron állít elő, de ennél még sokmilliószor nagyobb energiájú részecskék is előfordulnak.

A mérések értékes geofizikai és asztrofizikai eredményeket ígérnek a Föld légkörén való áthatolás kérdésének tisztázásában, de nélkülözhetetlenek a mesterséges holdak és az űrhajózás szempontjából is.

Magyarországon a Központi Fizikai Kutató Intézetben a Föld-felszín alatt 20 méter mélységben fekvő helyiségekben mérik a kozmikus sugárzásokat, két teljesen azonos, egymástól független készülékkel. Így a készülékben esetleg bekövetkező hibákat azonnal észreveszik, továbbá az egyik készülék meghibásodása esetében a mérést a másik készüléken tudják folytatni. Egy-egy készülék 120 Geiger-Müller számlálócsőből és 230 elektroncsőből áll. A berendezés óránként mintegy 50.000 részecskét képes regisztrálni. Ezen a készüléken vizsgálják a légkör-hőmérséklet és a légnyomás változásának a kozmikus sugárzás intenzitására gyakorolt hatását.

/folyt.köv./